
Procedura

nadawania Świątokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie

I. **Koncepcja, zasady oraz standardy tworzenia oraz rozwoju przedszkola promującego zdrowie**

1. Definicja przedszkola promującego zdrowie (PPZ) przyjęta w Polsce:
„Przedszkole promujące zdrowie tworzy warunki i podejmuje działania, które sprzyjają:
 - 1) zdrowiu i dobremu samopoczuciu społeczności przedszkola (dzieci, pracowników i rodziców dzieci),
 - 2) podejmowaniu przez członków społeczności przedszkola aktualnie i w przyszłości działań na rzecz zdrowia własnego i innych ludzi oraz tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.“
2. Przedszkole Promujące Zdrowie to nie tylko program, ale cały system działań i wartości, które mają na celu budowanie zdrowego środowiska i wyposażenie dzieci w kompetencje niezbędne do dbania o siebie i innych.
3. Koncepcja programu oparta jest na czterech standardach jakości pracy przedszkola w zakresie promocji zdrowia.
 - 1) **Koncepcja pracy przedszkola**, jego organizacja i struktura sprzyjają realizacji długofalowych, zaplanowanych działań dla wzmacniania zdrowia dzieci, pracowników i rodziców dzieci (I).
 - 2) **Klimat społeczny przedszkola** sprzyja dobremu samopoczuciu i zdrowiu dzieci, pracowników i rodziców dzieci (II).
 - 3) **Przedszkole prowadzi edukację zdrowotną dzieci** i stwarza im warunki do praktykowania w codziennym życiu zachowań prozdrowotnych (III).

- 4) **Przedszkole podejmuje działania w celu zwiększenia kompetencji** pracowników i rodziców dzieci w zakresie dbałości o zdrowie oraz do prowadzenia edukacji zdrowotnej dzieci (IV).
4. Standardy te spełniają dwie funkcje:
- 1) wyznaczają główne kierunki pracy (cechy) PPZ. Opisują model oraz specyfikę wyróżniającą te przedszkola od innych, które nie podjęły się tworzenia PPZ,
 - 2) stanowią punkt wyjścia do programowania ewaluacji PPZ, czyli sprawdzania, w jakim stopniu przedszkole zbliża się do poziomu, który można by uznać za oczekiwany.
5. W przedszkolu promującym zdrowie:
- 1) ważne jest przygotowywanie dzieci do podejmowania świadomych działań dla ich własnego zdrowia i zdrowia innych osób,
 - 2) kluczowym zadaniem jest inwestycja w zdrowie jego pracowników i ich kompetencje w zakresie prowadzenia edukacji zdrowotnej dzieci,
 - 3) należy wzmacniać typowe dla tego typu placówki, korzystne dla zdrowia i dobrego samopoczucia pracowników i dzieci, warunki środowiska fizycznego i społecznego oraz identyfikować i eliminować pojawiające się nieprawidłowości.
6. Przedszkole promujące zdrowie ma niepowtarzalną szansę edukowania rodziców w zakresie dbałości o zdrowie własne i zdrowie ich dzieci.
7. Przedszkole aspirujące do wstąpienia do Świętokrzyskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie, powinny cechować:
- 1) poznanie i zrozumienie koncepcji przedszkola promującego zdrowie,
 - 2) uczestnictwo i zaangażowanie pracowników przedszkola i rodziców dzieci,
 - 3) działalność koordynatora ds. promocji zdrowia i zespołu promocji zdrowia,
 - 4) planowanie działań i ich ewaluacja,
 - 5) dążenie do powiązania działań w zakresie promocji zdrowia z podstawowymi celami i zadaniami przedszkola,
 - 6) współpraca ze społecznością lokalną, przedszkolami i szkołami w najbliższym otoczeniu.

II. Etapy tworzenia przedszkola promującego zdrowie

➤ Okres przygotowawczy

W tym okresie następuje:

1. Kontakt z wojewódzkim koordynatorem przedszkoli i szkół promujących zdrowie w celu uzyskania informacji i wskazówek dotyczących zasad przystąpienia do sieci przedszkoli i szkół promujących zdrowie.
2. Wyłonienie koordynatora oraz zespołu nauczycieli i pracowników wspierających działania w zakresie promocji zdrowia w przedszkolu.
3. Przekazanie społeczności przedszkola: nauczycielom, rodzicom dzieci, pracownikom przedszkola informacji o inicjatywie i refleksja nad znaczeniem zdrowia i dobrego samopoczucia w przedszkolu:
 - 1) przeprowadzenie badania samopoczucia członków społeczności przedszkola, co pozwoli na wstępne rozpoznanie ich gotowości do podjęcia działań na rzecz zdrowia w szkole:
 - „Co wpływa na moje samopoczucie w pracy w przedszkolu?” (Załącznik Nr 1),
 - „Co wpływa na samopoczucie moje i mojego dziecka w przedszkolu?” (Załącznik Nr 2).
4. Wyjaśnienie podstawowych założeń programu - szkolenie rady pedagogicznej oraz pracowników przedszkola w zakresie koncepcji i zasad tworzenia przedszkola promującego zdrowie.
5. Określenie gotowości społeczności do tworzenia przedszkola promującego zdrowie. Informacje na ten temat można uzyskać na podstawie wywiadów lub badania ankietowego w grupie:
 - co najmniej 90% nauczycieli i pracowników niepedagogicznych,
 - oraz co najmniej 70% ogółu rodziców dzieci.Za wynik pożądaną wskazujący na zainteresowanie społeczności przedszkola za przystąpieniem do programu PPZ należy uznać pozytywne odpowiedzi, co najmniej 60% osób badanych.
6. Podjęcie przez przedszkole decyzji o tworzeniu przedszkola promującego zdrowie i realizacji programu PPZ.

➤ **Diagnoza**

Celem diagnozy jest ustalenie rzeczywistych problemów (potrzeb) społeczności przedszkola oraz uzyskanie obiektywnych danych, które zostaną wykorzystane w ewaluacji wyników po zakończeniu działań, aby sprawdzić, co i w jakim stopniu się zmieniło.

Wyróżnia się dwa rodzaje diagnoz:

1. **Diagnoza stanu wyjściowego** (autoewaluacja) przeprowadzona jest na etapie tworzenia PPZ (*przeprowadzana jest w okresie przygotowawczym*).
 - 1) Diagnoza stanu wyjściowego dostarczy danych o różnych aspektach funkcjonowania przedszkola w kontekście zdrowia jego społeczności. Stanowi ona rodzaj badania naukowego przeprowadzonego w przedszkolu przez jego pracowników przy współudziale rodziców.
 - 2) Diagnozę stanu wyjściowego należy przeprowadzić wśród wszystkich grup społeczności przedszkolnej.
 - 3) W autoewaluacji należy wykorzystać następujące metody i techniki badawcze:
 - obserwacja bezpośrednia, np. wizja lokalna pomieszczeń, terenu przedszkola, przegląd wyposażenia, obserwacja zachowań dzieci i innych osób,
 - analiza dokumentów np. koncepcji pracy przedszkola (lub dokumentu o innej nazwie), planów pracy poszczególnych grup, dokumentacji zespołu promocji zdrowia (planów pracy i raportów z ewaluacji), materiałów zamieszczonych na stronie internetowej i tablicy informacyjnej,
 - wywiady z wybranymi osobami - np. dyrektorem przedszkola, nauczycielami, pracownikami niepedagogicznymi,
 - badanie dzieci 5- i/lub 6-letnich z wykorzystaniem techniki „Narysuj i opowiedz”,
 - badania ankietowe w grupie:
 - nauczycieli - ankietę dla nauczycieli ([Załącznik Nr 3](#)),
 - pracowników niepedagogicznych - ankietę dla pracowników niepedagogicznych ([Załącznik Nr 4](#)),
 - rodziców dzieci - ankietę dla rodziców dzieci ([Załącznik Nr 5](#)).

2. **Diagnoza uaktualniona**

- 1) Przeprowadzana jest na początku drugiego i kolejnych lat szkolnych przed budowaniem planu pracy na dany rok szkolny.
- 2) Może dotyczyć nowego problemu uznanego za priorytetowy wyłonionego - nie tylko na podstawie ankiet, ale również na podstawie rozmów, dyskusji w różnych grupach społeczności szkolnej, obserwacji, analizy dokumentacji, wniosków itd.

3) Konstrukcja ankiet i opis jej elementów.

Części ankiety skierowane do poszczególnych grup społeczności szkolnej opisane są wielkimi literami od A do F, które dotyczą:

- część A - standardu I,
- część B - standardu II,
- część C - standardu III,
- Część D - standardu IV,
- część E - „Dobre samopoczucie w przedszkolu”,
- część F - „Podejmowanie działań dla wzmocnienia zdrowia”.

➤ **Planowanie działań i ewaluacji działań**

- 1) Planowanie polega na identyfikacji problemu, analizie jego przyczyn, generowaniu i ocenie możliwych rozwiązań.
- 2) Planowanie polega na opracowaniu planu działań dla rozwiązania zidentyfikowanego (wybranego jednego) problemu priorytetowego ([Załącznik Nr 6](#)).
- 3) Arkusz planu działań zbudowany jest z dwóch części A i B:
 - A - część wstępna planowania na dany rok szkolny,
 - B - plan działań (konkretne działania mające na celu rozwiązanie problemu lub jego zmniejszenie) wraz ze sposobami ich ewaluacji, czyli sposobami sprawdzenia wykonania zadania.

➤ **Podjęcie działań – realizacja planu**

- 1) Etap ten realizowany jest przez kilka miesięcy w danym roku szkolnym.
- 2) W okresie tym monitorowany jest przebieg zaplanowanych działań, prowadzona jest ewaluacja procesu (obserwowanie, śledzenie przebiegu realizacji programu, ewentualna modyfikacja planu).

➤ **Ewaluacja wyników działań**

- 1) Ewaluacja wyników – efektów podejmowanych działań polega na ocenie skuteczności działań.
- 2) Podstawą do dokonania ewaluacji wyników działań są zapisy zawarte w planie działań (kryterium sukcesu dla celu, sposób sprawdzenia, czy osiągnięto sukces, kryterium sukcesu dla zadań).

- 3) Efektem dokonania autoewaluacji planu jest „Raport z ewaluacji wyników działań przedszkola” za dany rok szkolny ([Załącznik Nr 7](#)).

III. Kryteria przyjęcia przedszkola do Świętokrzyskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie

1. Warunkiem przyjęcia do Świętokrzyskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie (ŚSPiSzPZ) jest złożenie do 31 sierpnia do Kuratorium Oświaty w Kielcach dokumentacji:
 - 1) Wniosku o przyjęcie przedszkola do ŚSPiSzPZ ([Załącznik Nr 8](#)),
 - 2) Decyzji rady pedagogicznej wyrażającej gotowość przystąpienia do ŚSPiSzPZ (Uchwała RP) ([Załącznik Nr 9](#)),
 - 3) Raportu końcowego z autoewaluacji ([Załącznik VI](#)) (co najmniej jednego z czterech standardów PPZ) wraz z arkuszem zbiorczym (arkuszami zbiorczymi, jeżeli dokonano autoewaluacji więcej niż jednego standardu) odpowiednio:
 - dla standardu I - [Załącznik Nr I](#);
 - dla standardu II
 - [Załącznik Nr IIa](#) - badanie klimatu społecznego przedszkola za pomocą ankiety;
 - [Załącznik Nr IIb](#) - badanie klimatu społecznego w grupie przedszkolnej techniką „Narysuj i opowiedz”;
 - dla standardu III - [Załącznik Nr III](#);
 - dla standardu IV - [Załącznik Nr IV](#).
 - 4) Arkusza oceny efektów działań – „Dobre samopoczucie w przedszkolu - część E ankiety, „Podejmowanie działań dla umacniania zdrowia - część F ankiety - [Załącznik Nr V](#);
 - 5) Planu działania opracowanego dla rozwiązania jednego wybranego problemu priorytetowego ([Załącznik Nr 6](#)).
2. Wymagane jest przeprowadzenie przez przedszkole diagnozy wstępnej jednego wybranego standardu. Przedszkole może podjąć decyzję o większej liczbie standardów poddanych diagnozie wstępnej.

IV. Tworzenie przedszkola promującego zdrowie.

Długość okresu ubiegania się o nadanie certyfikatu i realizacji programu trwa, co najmniej dwa lata szkolne. Przedszkole może podjąć decyzję o wydłużeniu tego okresu o kolejne lata szkolne.

W tym czasie:

1. Przedszkole na początku drugiego, ewentualnie kolejnych lat szkolnych przeprowadza diagnozę uaktualnioną służącą wyodrębnieniu problemu priorytetowego na dany rok szkolny.
2. Przedszkole w drugim roku (ewentualnie kolejnych latach) realizacji programu w terminie do 30 września przesyła plan działań opracowany dla wybranego problemu priorytetowego (Załącznik Nr 6).
3. Po każdym roku wdrażania planu działań przedszkole dokonuje ewaluacji wyników działań oraz sporządza i przesyła do 31 sierpnia „Raport z ewaluacji wyników działań przedszkola ” za dany rok szkolny (Załącznik Nr 7).

V. Warunki nadawania szkole Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie

Warunkiem nadania Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie jest:

1. Zawarcie w dokumentacji przedszkola informacji dotyczących podejmowania przez przedszkole działań z zakresu promocji zdrowia.
2. Prowadzenie na stronie internetowej przedszkola zakładki pn. *Przedszkole Promujące Zdrowie*, która zawiera informacje:
 - 1) logo PPZ przyjęte w Polsce oraz własne logo, jeśli przedszkole je posiada;
 - 2) definicję, model i standardy PPZ;
 - 3) imię, nazwisko i dane kontaktowe koordynatora oraz skład zespołu promocji zdrowia;
 - 4) podstawowe informacje na temat planu działań w zakresie promocji zdrowia na dany rok szkolny: problem priorytetowy, cel/cele, kryterium sukcesu, zadania;
 - 5) ważniejsze wyniki przeprowadzonej autoewaluacji działań, z podaniem konkretnych osiągnięć (mocnych stron) przedszkola oraz inne informacje, np. przykłady dobrej praktyki, opis ciekawego projektu, programu autorskiego, przedsięwzięcia/inicjatywy z zakresu promocji zdrowia.

Informacje powinny być aktualizowane na bieżąco.

3. Po każdym roku realizacji planu przesłanie rocznego „Raportu z ewaluacji wyników działań przedszkola” (Załącznik Nr 7).
4. Przeprowadzenie publicznej prezentacji wyników autoewaluacji. Przedstawienie społeczności przedszkolnej i lokalnej sukcesów oraz wskazanie problemów

wymagających rozwiązania. O formie i zakresie prezentacji wyników ewaluacji decyduje przedszkole.

5. Przysłanie do dnia 31 sierpnia wniosku o przyznanie Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie ([Załącznik Nr 10](#)).

VI. Okres ważności Certyfikatu

Certyfikat Przedszkole Promujące Zdrowie nadawany jest przedszkolu przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty na okres pięciu lat.

VII. Kryteria ponownego nadania Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie

Przedszkole może ubiegać się o ponowne nadanie Certyfikatu (przedłużenie ważności certyfikatu na okres kolejnych pięciu lat) po spełnieniu warunków:

1. Dokona autoewaluacji swojej pracy w zakresie dwóch standardów przedszkola promującego zdrowie w tym standardu II, z wykorzystaniem metod i narzędzi wyżej opisanych.
2. Autoewaluację rozpocznie w roku szkolnym poprzedzającym datę wygaśnięcia terminu ważności Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie.
3. Dokona publicznej prezentacji wyników autoewaluacji.
4. Systematycznie prowadzi na stronie internetowej przedszkola zakładkę *Przedszkole promujące zdrowie*, zamieszczając w niej informacje opisane w części V procedury.
5. Złoży wniosek o odnowienie ważności Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie do 31 sierpnia, w roku szkolnym, w którym upływa pięcioletni okres ważności Certyfikatu ([Załącznik Nr 11](#)).

Do wniosku należy dołączać:

- 1) Kopię dokumentacji przedszkola lub jej fragment zawierający informację o podejmowanych przez przedszkole działaniach z zakresu promocji zdrowia (np. kopię koncepcji pracy przedszkola, statutu przedszkola, programu);
- 2) Raport końcowy z autoewaluacji dwóch standardów, w tym standardu II ([Załącznik VI](#));
- 3) Arkusze zbiorcze z autoewaluacji dwóch standardów:
 - obowiązkowo standardu II
 - [Załącznik Nr IIa](#) - badanie klimatu społecznego przedszkola za pomocą ankiety;

- [Załącznik IIb](#) - badanie klimatu społecznego w grupie przedszkolnej techniką „Narysuj i opowiedz”;
- wybranego jednego standardu:
 - [Załącznik Nr I](#) - standard I,
 - [Załącznik Nr III](#) -standard III,
 - [Załącznik Nr IV](#) - standard IV;
- 4) Arkusz oceny efektów działań „Dobre samopoczucie w przedszkolu” - część E ankiety, „Podejmowanie działań dla umacniania zdrowia - część F ankiety - [Załącznik Nr V](#);
- 5) Plan działań (na kolejny rok szkolny) dotyczący wybranego na podstawie autoewaluacji problemu priorytetowego ([Załącznik Nr 6](#)).
- 6. Odnowienie ważności Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie na okres kolejnych pięciu lat nadaje przedszkolu Świętokrzyski Kurator Oświaty.

VIII. Dodatkowe informacje

1. Świętokrzyski Kurator Oświaty wyznacza raz w roku (w okresie od września do grudnia) termin i miejsce wręczenia lub odnowienia ważności Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie.
O terminie i miejscu uroczystości przedszkole zostanie poinformowane.
2. Korespondencję dotyczącą programu Przedszkole Promujące Zdrowie należy przysyłać do Kuratorium Oświaty w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce na adres e-Doręczeń: AE:PL-59511-89980-FJCRF-25.
3. Do wniosku o przyznanie i ponowne nadanie (przedłużenie ważności na okres kolejnych pięciu lat) Świętokrzyskiego Certyfikatu Przedszkole Promujące Zdrowie oraz rocznego raportu z ewaluacji wyników działań nie należy dołączać zdjęć i innych materiałów (np. płyt z nagraniami, zdjęciami, prac dzieci, albumów, portfolio itd.).
4. Standardy przedszkola promującego zdrowie ([Załącznik Nr 12](#)).